

Příloha č. 2

(A) Dotazník: Údajník

Úvod:

Vážená kolegyně/kolego,

ještě jednou bych Vám chtěl poděkovat za čas, který jste se rozhodli věnovat vyplněním dotazníku, velice si toho vážím. K provedení ještě přesnější a pokročilejší analýzy shromážděných údajů bych Vás chtěl požádat o vyplnění krátkého údajníku. Tento údajník je zcela anonymní a slouží pouze pro doplnění výsledků závěrečné práce.

Se srdečným pozdravem a přáním klidných dnů,

Bc. Vladislav Halaj.

Otázky:

1. Pohlaví

1) Žena

2) Žena

3) Žena

4) Žena

5) Žena

6) Žena

7) Žena

8) Žena

9) Muž

10) Žena

11) Žena

12) Žena

13) Žena

14) Žena

2. Věk

- 1) 45-59 let
- 2) 30-44 let
- 3) 30-44 let
- 4) 30-44 let
- 5) 45-59 let
- 6) 30-44 let
- 7) 45-59 let
- 8) 60 a více
- 9) 30-44 let
- 10) 30-44 let
- 11) 45-59 let
- 12) 30-44 let
- 13) 30-44 let
- 14) 45-59 let

3. Vzdělání

- 1) VŠ
- 2) VŠ
- 3) VŠ
- 4) VŠ
- 5) VŠ
- 6) VŠ
- 7) SŠ (s maturitou)
- 8) VŠ
- 9) VŠ
- 10) VŠ
- 11) VŠ

12) VŠ

13) VŠ

14) VŠ

4. Jak dlouho působíte v MAS?

1) 12 let

2) 8 let

3) 5 let

4) 7 let

5) 3 roky

6) 8 let

7) 5 let

8) 3 roky

9) 7 let

10) 3 roky

11) 15 let

12) 7 let

13) 16 let

14) 16 let

(B) Dotazníkové šetření: Dotazník pro MAS

Úvod:

Vážené kolegyně, vážení kolegové,

v návaznosti na předchozí email bych Vás rád poprosil o několik minut času na vyplnění následujícího dotazníku. Tento dotazník slouží pro účely výzkumu mé závěrečné práce, která se zabývá rolí Místních akčních skupin v sociální oblasti. Odpovědi slouží výhradně pro studijní účely a vypracování výzkumu. Dotazník je tvořen otevřenými otázkami, z důvodu lepšího porozumění problematice a možnosti se ke každé otázce samostatně a volně vyjádřit, přesto by Vám vyplnění tohoto dotazníku nemělo zabrat více než několik minut.

Mockrát Vám děkuji za vaši ochotu vyplnit tento dotazník a doufám, že pro Vás bude vyplňování alespoň trochu zajímavé.

Přeji klidné dny a pevné zdraví,
Bc. Vladislav Halaj

Otázky:

5. Název MAS

MAS Sokolovsko o.p.s. (SOK)

MAS Pobeskydí, z. s. (POB)

MAS Sdružení Růže (RUZ)

MAS Horní Pomoraví (POM)

RÝMAŘOVSKO, o.p.s. (RYM)

MAS Labské skály (LAB)

MAS Český sever, z.s. (SEV)

MAS Hrubý Jeseník (JES)

MAS Český les, z. s. (LES)

MAS Bohumínsko, z.s. (BOH)

MAS Mezi Úpou a Metují, z. s. (UPA)

MAS Nad Prahou (PRA)

MAS Frýdlantsko, z.s. (FRY)

MAS Naděje o.p.s. (NAD)

6. Jak vnímáte problematiku sociální oblasti z pohledu Vaší MAS (je Vám blízké, je to klíčové téma, je zájem o rozvoj sociálních aktivit v území apod.)?

(SOK) „Téma více než žádoucí a rozhodně klíčové, bohužel zapojení aktérů vážne. Rozvoj sociálních aktivit probíhá, s podporou MAS spíše okrajově.“

(POB) „Téma bylo pro MAS v programovém období 2014-2020 nové. Přímo sociální vyloučení ve vztahu k Horní Suché bylo bráno neutrálně z pohledu ostatních obcí a místních aktérů. Respektovali, že tam mají problém, ale také si uvědomovali, že i v jiných částech území MAS jsou cílové skupiny, které jsou ohroženy sociálním vyloučením zj. s ohledem na věk, rodinné a pracovní poměry či péče o osobu blízkou.“

(RUZ) „2 x ANO.“

(POM) „Jedná se o klíčové téma, proto realizujeme s partnery řadu investičních (auta pro soc. sl., výstavba centra sociálních služeb, výstavba soc. bydlení) a neinvestičních projektů (H-Point, APZ, dluhové poradenství, zaměstnávání obtížně zaměstnatelných skupin) a negrantových aktivit.“

(RYM) „Téma je nám blízké.“

(LAB) „Je to jedno z klíčových témat naší CLLD.“

(SEV) „Sociální oblast v našem území je klíčovou oblastí. Aktivně spolupracujeme s poskyt. soc. služeb. Máme vytvořenou prac. skupinu pro oblast sociální. Území MAS má několik sociálně vyloučených lokalit, jsou zde jedny z nejnižších mezd v ČR a nejvyšší nezaměstnanost. Zájem o rozvoj soc. aktivit je ze strany NNO, z obcí minimálně.“

(JES) „Je to důležité téma pro rozvoj regionu, neboť se zde nacházejí sociálně vyloučené lokality, mnozí obyvatelé jsou soc. vyloučení či jsou ohroženi. V takových lokalitách, rodinách se pak rozrůstají různé negativní jevy jako alkoholismus, gamblerství, používání drog, neomluvené absence a nedokončení základní školy apod.“

(LES) „MAS Český les se vcelku intenzivně zabývá investicemi do sociálních oblastí a to převážně formou vyhlásování výzev z operačního programu IROP, kde podporuje vznik nových komunitních center. A dále v rámci operačního programu zaměstnanost OPZ, kde se zaměřuje na podporu vzniku pracovních míst v sociálních službách, komunitních centrech a také podporuje projekty rekvalifikace.“

(BOH) „V území je spatřován určitý zájem o sociální problematiku.“

(UPA) „Sociální problematika je v území naší MAS žhavým tématem, protože máme velká vyloučená území, která potřebují rozsáhlou a rozmatinou síť sociálních služeb. I v ostatních částech našeho území máme již dobře fungující organizace zajišťující sociální služby a je naší prioritou jejich rozvoj a pomoc s rozšiřováním jejich služeb.“

(PRA) „Pro p.o. 2021+ bude sociální problematika klíčovou oblastí, na kterou se zaměříme.“

(FRY) „Sociální problematika je pro nás velmi důležitá - naše MAS pracuje v území, které zahrnuje sociálně vyloučené lokality a celé území ORP je v rámci Libereckého kraje hospodářsky slabá oblast, což v souvislosti s periferní polohou přináší značné sociální

problémy. Ty mapujeme jak v rámci SCLLD, tak ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování, kde působíme jako koordinátor Lokálního partnerství. “

(NAD) „Téma je nám blízké, zájem o rozvoj sociálních aktivit v území máme vysoký. “

7. Jak hodnotíte a můžete okomentovat proběhlé programové období 2014-2020 pro oblast sociální problematiky, bylo dostatečně přívětivé při vyhlašování výzev, podpoře realizace projektu, financování projektu, alokace prostředku apod.?

(SOK) „Proběhlé období pokud jde o OPZ bylo poměrně netransparentní a komplikované, pokud jde o jasnost způsobilých aktivit. Složitá administrace odradila nakonec mnoho potenciálních žadatelů do našich výzev. Tristní byla oblast sociálního podnikání postavená hodně na dojmech. Alokace prostředků považujeme s ohledem na výše uvedené potíže za dostačující. “

(POB) „Pozitivně oceňujeme 100% výši dotace. Toto velmi usnadnilo zavádění nových aktivit v sociální oblasti. Silnou cílovou skupinou pro naše území jsou osoby či rodiny pečující o osobu blízkou (celé území MAS) a pak obyvatelé sociálně vyloučené lokality (Horní Suchá). Další specifickou skupinou jsou senioři, kteří ovšem v daném programovém období nebylo podporovanou cílovou skupinou. Jako administrativní zátěž u některých projektů bylo dokladování zapojení cílové skupiny (zejména indikátor 60000). Ostatní aspekty vnímáme velmi pozitivně. “

(RUZ) „Ano, alokace tak akorát. Učili jsme se v tom chodit, Myslím, že jsme to zvládli “

(POM) „Ano; alokovali jsme v SCLLD 20 mil. Kč na inkluzi a podařilo se nám s partnery sehnat dalších 60 mil. Kč, ale výsledky jsou zatím jen dílčí. Ve výzvách chyběla možnost více motivovat podnikatelskou sféru ke spolupráci (např. vlastníky bytů, zaměstnavatele na volném pracovním trhu apod.). Největší bariérou inkluze je krátkodobost podpory při inkluzivním zaměstnávání. Úřad práce poskytuje podporu na VPP na cca 6 měsíců a velmi nahodile ji prodlužuje bez vazby na cíle, výsledky či sociální situaci klienta/účastníka projektu. Stejně tak MPSV v rámci APZ - OPZ (OP 1 - adaptabilita) podporuje max. 2 leté projekty, kdy dokonce výzvy jsou na práci s neaktivními, Romy a dlouhodobě nezaměstnanými, a hodnotitelé bez vazby na cíle výzvy OPZ délku podpory zkrátily na 6 měsíců. Např. nám hodnotitel MPSV krátil délku přímé podpory zaměstnávání dlouhodobě nezaměstnaných z 12 měsíců na 6 měsíců s argumentem, že to musí stačit a krátil i velikost úvazku sociálního a motivačního pracovníka, který s nimi pracuje. Inkluzi 10 let nezaměstnaného, zadluženého nevyřešíte na 6 ani 18 měsíců. Je potřeba delší lhůta intervence a soustředit na dlouhodobou podporu i s možností na přípravu oddlužení a práce s zbytkem rodiny. “

(RYM) „Minulé období bylo přívětivé pro rozvoj sociálních oblastí. “

(LAB) „PO 2014-2020 vyřešilo mnoho potřeb území naší MAS “

(SEV) „Nevím, zda tato otázka míří na prostředky, které jsou přes MAS a nebo obecně. Přes MAS: malá alokace pro území (cca 20 mil). MAS si zvolila 3 témata: Podpora prevence kriminality, Sociální služby, Sociální podniky. Byla to volba - malé peníze/chceme řešit alespoň nějaký problém v území. Myslím, že systém byl dobře nastaven a byl zvládnutelný pro žadatele. Obecně: sociální problematika by se měla řešit tam, kde je. Území by mělo být finančně

podpořeno podle potřeby řešit problémy - celorepubliková soutěž je hloupost a problémy neřeší.“

(JES) „Domnívám se, že výzev bylo dostatečné množství, byl však rozdílný zájem o různá opatření. Např. podpora reg. sociálních služeb předčila očekávání, zájem o prorodinná opatření byl vlažný.“

(LES) „V proběhlém programovém období 2014 - 2020 MAS Český les vyhlásila několik výzev z IROP na podporu výstavby nových komunitních center, celkem byly podpořeny a byly vybudovány 2 komunitní centra. V rámci OPZ bylo vyhlášeno též několik výzev na podporu sociální problematiky, byly podpořeny 4 projekty. O program OPZ mezi žadateli byl vcelku velký zájem, ale někteří žadatelé od projektu odstoupili z důvodu nejasné administrace a změně výzvy ze strany MPSV.“

(BOH) „Pro oblast sociální problematiky bylo stávající programové období přívětivé, bylo možno přes MAS realizovat jak projekty vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., tak další programy mimo režim tohoto zákona, projekty podpory zaměstnanosti cílových skupin nebo příměstských táborů. Žadatelé ocenili ex-post financování projektů a zálohové platby, tedy nemuseli projekty předfinancovat ze svých prostředků, což by bylo v případě neziskovek a spolků velice složité. Důležitou roli pro zažádání o dotaci také hrálo zejména u neziskových organizací možnost získat až 100% dotaci. Alokace ze strany MAS bylo pro tuto oblast dostatečná, díky výbornému čerpání nám byly navýšeny finanční prostředky na OPZ v roce 2019 z původních 21,3 mil. Kč na 32,2 mil. Kč. V průběhu realizace projektů využívali žadatelé resp. příjemci bezplatnou pomoc ze strany MAS v rámci celého procesu realizace projektu.“

(UPA) „Území naší MAS by bylo schopné absorbovat i dvojnásobnou alokaci na rozvoj sociálních služeb, hlavně na větší rozsah realizovaných projektů. Vyhlášení výzev a administrace v operačním programu zaměstnanost nebyla úplně snadná. Vyhlášení výzev bylo časově omežováno, administrace ze strany ŘO byla zdlouhavá. U operačního programu IROP byla realizace rychlejší a snažší.“

(PRA) „Z pohledu administrace výzev MAS bylo naprosto nepřívětivé. Vzhledem k nastavení podmínek výzev OPZ jsme v území velmi těžce hledali projekty, které bylo možné podpořit. Výzby v OPZ byly přehledné, srozumitelné, díky dobře připraveným informačním seminářům se nám podařilo připravit několik projektů a některé z nich byly podpořeny - dva jsou již ukončeny, další probíhají. Ocenili jsme tříleté realizační období, pro sociální práci je vnímáme jako nezbytné minimum. Velmi důležitá je 100% podpora, protože v oblasti veřejně prospěšné sociální práce je pro neziskové organizace jako poskytovatele služeb téměř nereálné získat spolufinancování (i vzhledem k tomu, že obce již spolufinancují poskytované sociální služby).“

(FRY) „Jako méně srozumitelné jsme vnímali hodnocení projektů: v několika případech jsme je vnímali jako subjektivní a poškozující záměr (jako by hodnotitel nebral v úvahu informace z příloh a přitom při omezeném formátu textu žádosti v systému bylo problematické popsat a vysvětlit kontext projektu), při odvolání se řešila jen formální stránka a pochybení hodnotitele bylo zřejmě ze strany ŘO nepravděpodobné. Mrzí nás, že nebyla možnost projekt obhájit.“

(NAD) „Oblast byla zohledněna v operačních programech IROP a OPZ. V OPZ bylo opatření úspěšné, v IROPu nyní navyšujeme alokaci z důvodu nedostatečné alokace nad převyšujícím zájmem z území, tedy dá se označit taktéž za úspěšné opatření.“

8. Jakou váhu jste přikládali a do jaké míry jste oblast sociální problematiky zohledňovali při zpracovávání strategického dokumentu SCLLD 2014-2020?

(SOK) „V plném rozsahu - viz dokument Strategie.“

(POB) „Na sociální oblast jsme v rozpočtu SCLLD v programovém rámci OPZ vyčlenili cca polovinu prvotní alokace. Druhá část šla do podporu zaměstnanosti formou příměstských táborů. Ryze sociální oblast místními aktéry nebyla vnímána jako velmi prioritní, ale respektovali, že v této oblasti je potřeba v území. Lze hovořit o střední až nižší prioritě.“

(RUZ) „Podpora oblasti sociální je tradiční součástí strategie rozvoje regionu. Zabezpečené služby, dobré sociální klima, bezpečí - to je podstatné pro vnímání kvality života“

(POM) „Velkou. Sociální problematika je v působnosti naší MAS významný aspekt a vnímají jej tak i spolupracující subjekty v území.“

(RYM) „Příliš jsme to nezohledňovali.“

(LAB) „naše CLLD měla 4 PR a oblast sociální problematiky měla v naší CLLD rovnocennou váhu jako jako ostatní oblasti“

(SEV) „Velkou. Byla to jedna z našich priorit.“

(JES) „Tomuto tématu zde byl brána poměrně velký prostor, proběhla i komunikace s ASZ, účast na pracovních skupinách v rámci komunitního plánu“

(LES) „Sociální problematika je jednou z dílčích částí strategie SCLLD, při zpracování SCLLD byla této oblasti věnována stejná váha jako ostatním částem strategie“

(BOH) „V rámci SCLLD MAS Bohumínsko 2014-2020 (+3) byla sociální oblast zohledňována, sociální problematika byla podporována v rámci programového rámce IROP (opatření IROP 3 – Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucích k sociální inkluzi) a programového rámce OPZ (opatření OPZ1 - Rozvoj a modernizace sociálních služeb a opatření). Za podporu sociální oblasti lze spatřovat v rámci OPZ také opatření OPZ2 - Prorodinná opatření nebo OPZ3 - Podpora zaměstnanosti.“

(UPA) „Vzhledem k tomu, že máme v území velké vyloučené oblasti, byla sociální problematice věnovaná velká část strategie.“

(PRA) „Vzhledem k minimálním zkušenostem (MAS Nad Prahou vznikla v roce 2013) a minimální zpětné vazbě při zpracování SCLLD nebyla této oblasti přikládána významná míra.“

(FRY) „Sociální oblast byla pro SCLLD významná. Podařilo se nám dobře popsat potřeby území, bohužel jsme však nevyřešili nedostatek poskytovatelů sociálních a návazných služeb a kapacity obcí pro sociální práci - při realizaci se ukázal nedostatek připravených projektových žádostí.“

(NAD) „Do tvorby SCLLD jsme zapojili aktéry z oblasti sociální problematiky, kteří prokazatelně působí na území MAS, zohlednili jsme jejich potřeby a snažili se najít cestu jak jejich potřeby a problémy řešit prostřednictvím opatření SCLLD a finanční podpory.“

9. Popište v krátkosti projekty, které realizovala, či stále realizuje Vaše MAS v sociálních oblastech v rámci programového období 2014-2020 (sociální služby, podpora zaměstnanosti, zadluženost, bezpečnost, bydlení, komunitní práce a participace, rodina apod.)?

(SOK) „1 x sociální služba nízkoprahové zařízení, 2 x sociální podnik, 1 x příměstské tábory, 1 x oblast nezaměstnanosti, 1 x dětský klub - více na webu MAS.“

(POB) „MAS Pobeskydí podpořila čtyři projekty zaměřené na podporu pečujících osob (z toho jeden projekt zaměřen na paliativní péče a druhý na pečující o děti s poruchami autistického spektra, dva zbývající projekty jsou zaměřené na osoby pečující o stárnoucí a nemocné členy rodiny). Jeden projekt byl rovněž zaměřen mezi jinými na právní poradenství a mentoring. Jeden projekt se soustředil na posílení rodičovských kompetencí cílové skupiny a dva projekty (na sebe navazující) se věnovali komunitní práci ve vazbě na sociální vyloučeného lokalitu. Dále bylo podpořeno 7 projektů na příměstské tábory (podpora zaměstnanosti).“

(RUZ) „Sociální služby - provoz právní poradny pro ohrožené sociálním vyloučením, prorodinná politika - 2 větší projekty zaměřené na realizaci příměstských táborů v asi šesti obcích regionu, Zaměstnanost - vzdělávací projekt zaměřený na matky na MD před návratem na trh práce, Sociální podnikání - podpora jednoho sociálního podniku, Komunitní centra a neformální sociální péče - podpora 4 projektů (3 na podporu komunitních center, 1 na pomoc rodin ohrožených chudobou.“

(POM) „Z SCLLD se nám podařilo přimět poskytovatele sociálních služeb k podání žádosti na dovybavení terénních služeb vozidly, realizaci projektu OPZ na posílení kapacity NZDM, dluhové poradenství aj. V rámci našich individuálních aktivit se soustředíme na podporu investic do sociálních služeb - v Hanušovicích vytvoření centra sociálních služeb pro NZDM, SAS, odborné poradenství, zázemí pro terénní programy. Nyní žádná služba v regionu nemá vhodné zázemí. SAS se dělá v terénu!!! V NZDM je plíseň a myši. Dále jsme se soustředili na vznik prostupného zaměstnávání dle metodiky ASZ, kde jsme v rámci projektu Dobrá práce v obci rozšířili program na H-POINT, ve kterém je propojena sociální podpora, mentoring, vzdělávání, zlepšení kvalifikace, oddlužení a destigmatizace VPP.“

(RYM) „Naše projekty byly zaměřeny převážně na podporu pracujících rodin a to podporou aktivit spočívajících v úhradě nákladů na pečující osoby (příměstské tábory, dětské skupiny, školní kluby)“

(LAB) „příměstské tábory vč. dopravy, školní klubík, podpora sociálního podniku, podpora zaměstnanosti, sociální práce - zadluženost a řešení životních - primárně finančních situací, vybudování (z IROP) a podpora provozu komunitního centra“

(SEV) „MAS podpořila 2 projekty na podporu sociálních služeb (poradny/dluhová past, terénní služby); 2 projekty na řešení bezpečnosti v území (asistenti prevence kriminality); 2 projekty na podporu sociálního podnikání.“

(JES) „Samotná MAS nerealizovala žádný projekt, jen hodnotila a vybírala projekty k financování. Jsou realizovány soc. služby na oddlužování lidí, drogovou prevenci, práce rodinami s dětmi, na příměstské tábory a podporu zaměstnanosti u absolventů a žen po rodičovské dovolené.“

(LES) „V programovém období 2014 - 2020 byly realizovány projekty podporující především podporu zaměstnanosti, sociální služby a komunitní centra a také nákup automobilu pro cestu do sociálně terapeutických dílen na Domažlicku.“

(BOH) „Asistenti prevence kriminality v Bohumíně (z OPZ) - projekt byl zaměřen na podporu osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených prostřednictvím podpory zaměstnanosti a dalších programů a činností v oblasti sociálního začleňování a současně na zvyšování bezpečnosti v Bohumíně, prvotní projekt skončil (2017-2020) a nyní je realizován obdobný navazující projekt rovněž v Bohumíně (2020-2022). Projekty zaměřené na podporu zaměstnanosti pro osoby z cílových skupin (OPZ), s cílem získat pracovní uplatnění či návrat na trh práce prostřednictvím podpory vzniku nového pracovního místa (vytvořena pracovní místa na celý úvazek nebo částečný úvazek). Příměstské tábory (OPZ) - projekty řeší problematiku pomoci zaměstnaným rodičům pečujícím o děti školního věku se zajištěním aktivního a smysluplného trávení volného času v příměstských táborech v době školních prázdnin (realizovány tematicky zaměřené tábory místními spolky, organizacemi). Odlehčovací služby - synergický projekt z OPZ a IROP. V rámci IROP bylo předmětem projektu zkvalitnění a zvýšení dostupnosti pobytové sociální služby - Odlehčovací služby - na území MAS Bohumínsko, a to prostřednictvím vybudování nového střediska provozovaného Charitou Bohumín s kapacitou 10 lůžek. V rámci projektu IROP došlo k rekonstrukci, stavebním úpravám a přístavbě stávajícího domu. Dále byly pořízeny sady vybavení vě. kompenzačních pomůcek. Součástí projektu byly také úpravy venkovních prostranství spočívající v rekonstrukci zpevněných ploch v areálu zařízení a obnovení oplocení areálu. Projekt byl realizován v letech 2018 - 2019. V OPZ - Hlavním cílem projektu je podpořit sociální začlenění a prevenci sociálního vyloučení osob z cílových skupin projektu prostřednictvím zvýšené dostupnosti pobytové sociální služby "Odhlehčovací služby" na území MAS Bohumínsko. Projektem dochází k zajištění provozu pobytové sociální služby s kapacitou 8 lůžek. Realizací projektu bude vytvořeno 11 nových pracovních míst. Specifickým cílem projektu je podpořit min. 90 osob. Odlehčovací služba tak pomůže lidem s různým handicapem i seniorům a celkově pro území MAS Bohumínsko nabízí 10 lůžek. Projekt je realizován v letech 2020-2022.“

(UPA) „Prorodinná opatření - příměstské tábory, školní kluby. Rozvoj sociálních služeb a sociální začleňování - projekty pro podporu vyloučených rodin, psychosociální poradenství, preventivní programy, terénní sociální služby, nákup vozů pro sociální službu.“

(PRA) „Projekt Tudle Nudle na podporu sociálního podnikání (vznik nové podnikatelské aktivity chráněné dílny, která zaměstnává lidi s mentálním hendikepem), příměstské tábory, financování mezd mobilní hospicové služby, projekt Zaškolák na podporu aktivní zaměstnanosti rodičů dětí navštěvujících školy (financování odpoledních aktivit).“

(FRY) „a) projekty předložené konečnými žadateli ve výzvách MAS: 4 projekty na sladování rodinného a pracovního života (3x příměstské tábory, 1x školní klub - atypický projekt), 1 projekt rekvalifikačních kurzů, 1 sociální podnik - všechny aktuálně v realizaci. b) klíčový projekt MAS - komunitní centrum - aktuálně v realizaci c) vlastní projekty MAS - komunitní plánování sociálních služeb (dokončen, aktivita předána svazku obcí); řešení předlužení,

koncepte bydlení s pilotním ověřením - v realizaci d) iniciace spolupráce s dalšími partnery - management projektu svazku obcí (posílení řídicích schopností veřejné správy) – dokončen“

(NAD) „Podpora poskytovatelů sociálních služeb podle zákona (podpora investičních akcí do rekonstrukce a obnovy, podpora neinvestičních akcí na mzdy a drobné vybavení), podpora snížení lokální nezaměstnanosti (podpora neinvestiční akce na mzdy, školení pro uchazeče o zaměstnání, atp.) podpora příměstských táborů pro děti rodičů, kteří jsou v procesu vzdělávání/ú, nyní budeme řešit podporu komunitního centra (investiční akce).“

10. Můžete popsat projekt v sociální oblasti, který byl v rámci Vaší MAS nejúspěšnější a lze jej označovat za dobrou praxi v území?

(SOK) „Nemohu vyzdvihnout jeden projekt, všechny byly prospěšné v tom, co si naplánovaly. Zmíním možná naše sociální podniky, které se svou povahou poněkud vymykaly všem čajovněm, dílnám, apod. - viz web MAS.“

(POB) „Podpora pečujících osob v Pobeskydí (vč. navazujícího projektu). Projekt se soustředí zejména na první dny a měsíce, kdy se nemohoucí osoba vrací ze zdravotního zařízení do domácího prostředí a rodina potřebuje podporu při vyřízení všech nezbytností, vystřídání v péči na nezbytně nutnou dobu a zaškolení v péči. Dále jsou součástí projektu (bez omezení délky zapojení cílové skupiny) setkání svépomocné skupiny a workshopy s odborníky. rozpočet jednoho projektu cca 2 mil. Kč.“

(RUZ) „Komunitní centrum Nové Hradky“

(POM) „H-POINT - inkluzivní zaměstnávání v Hanušovicích. Projekt potvrzuje, že podpora sociálně vyloučených osob má smysl a je udržitelná, pokud se současně řeší z více hledisek. Např. řešení oddluženosti, bydlení a zapojení celé rodiny ve vazbě na řešení zaměstnanosti.“

(RYM) „podpora vzniku dětské skupiny - první území, zájem o jejich služby obrovský.“

(LAB) „z IROP bylo podpořeno vybudování komunitního centra a následně z OPZ podpora jeho provozu.“

(SEV) „Projekt Komunitního centra KOSTKA v Krásné Lípě. Projekt měl 100% úspěšnost v řešení zadluženosti osob, oddlužení, poradna. O to je smutnější fakt, že po návratu do sítě KÚ je podpora poradny finančně menší a poradna musí propustit 1zaměstnance.“

(JES) „Těžko říct, zajímavý byl projekt Rozjed' byznys v Bruntále zaměřen zejména na absolventy středních škol, který měl za cíl rozvoj podnikavosti. Kromě studentů a absolventů zde byly i matky na rodičovské dovolené.“

(LES) „Nejúspěšnější byl asi projekt Podpora zaměstnanosti v oblasti péče na území MAS Český les, který se zabývá podporou dlouhodobě udržitelné zaměstnanosti na území MAS Český les v oblasti péče o děti a seniory, identifikace stávajících i nových pracovních příležitostí a zapojení znevýhodněných skupin na trh práce díky individuální diagnostice, komplexní přípravě a podpoře při přechodu do zaměstnání či zahájení podnikatelské činnosti.“

(BOH) „Projekt Odlehčovací služby určené pro území MAS Bohumínsko nebo projekty Asistentů prevence kriminality v Bohumíně. Vše popsáno výše, v bodě 4).“

(UPA) „Projekt Učí se celá rodina I a II. - projekt na podporu celým rodinám - finanční gramotnost, doučování dětí, sociální poradenství, preventivní programy pro školy.“

(PRA) „Projekt Tudle Nudle na podporu sociálního podnikání (vznik nové podnikatelské aktivity chráněné dílny, která zaměstnává lidi s mentálním hendikepem), inancování mezd mobilní hospicové služby, projekt Zaškolák na podporu aktivní zaměstnanosti rodičů dětí navštěvujících školy (financování odpoledních aktivit).“

(FRY) „Zatím nemůžeme hodnotit - projekty dosud probíhají, nebylo možné vyhodnotit dopad“

(NAD) „Možná projekty Oblastní charity Most, protože byli žadatelem jak v OPZ tak IROP a jejich projekty byly propojené, tzn. došlo k synergickému efektu což bylo i jedním z úmyslů podpory sociálních služeb v OPZ a IROP. Jinak každý projekt, který byl úspěšně zrealizován a řešil skutečné potřeby našeho území se dá označit jako úspěšný.“

11. Jak velkou část ze všech uskutečněných projektu v programovém období 2014-2020 tvořily odhadem projekty ze sociální oblasti?

(SOK) „nemáme zpracováno, jedná se o malou část“

(POB) „V programovém rámci OPZ je to 8 projektů na aktivity v sociální oblasti a 7 projektů na příměstské tábory (obdobný poměr i z pohledu rozpočtu). Z pohledu všech projektů, které MAS podporuje v CLLD tj. i v dalších programových rámcích - tak z pohledu rozpočtu (výše podpory) je to cca 15 % na OPZ a 8 % na sociální oblast v OPZ.“

(RUZ) „Z celé alokace asi 100 mil Kč 13%“

(POM) „33%“

(RYM) „1/4“

(LAB) „z celkové alokace CLLD všech OP bylo na soc. oblast rozděleno cca 12%. Celá přidělená alokace z OPZ byla rozdělena.“

(SEV) „To se nedá vyhodnotit. Z OP Z byla alokace 20 mi. + 4.6 mil dodatečně. Z IROP 90 mi., PRV 46 mil., OP ŽP 24 mil.“

(JES) „Co se týče množství, tak téměř nejmenší. To je dáno, ale finanční alokací ale i délkou a náročností projektů.“

(LES) „Projekty ze sociální oblasti tvořili necelých 20 % ze všech uskutečněných projektů.“

(BOH) „Pokud budeme brát za sociální oblast všechny projekty z OPZ a projekt odlehčovacích služeb z IROP, jedná se o cca 35%.“

(UPA) „20%“

(PRA) „max. 10 %“

(FRY) „V SCLLD šlo o 12,2% přidělené alokace“

(NAD) „30 - 40 %“

12. Jaké máte plány na další rozvoj sociální oblasti ve Vašem území z hlediska MAS i v rámci zpracování strategického dokumentu pro nové programové období (SCLLD 21+)?

(SOK) „Stejně jako v uplynulém období zařazujeme tuto oblast mezi klíčové a počítáme s výzvami v této oblasti.“

(POB) „Rádi bychom zachovali podporu pro pečující osoby vč. paliativní péče. Nově bychom rádi posílili znalosti a kompetence místních aktérů (zejména obcí a jejich zaměstnanců) v sociální oblasti. Rádi bychom posílili místní komunitu při zvládání sociálních problémů vlastními zdroji (např. svépomocné skupiny, dobrovolnictví apod.).“

(RUZ) „chceme se zaměřit na podporu místních komunit (posilování funkcí, svépomoc, soběstačnost ...), sociální inkluzi a pomoc komunity rodinám ohroženým chudobou, podpoříme další aktivity komunitních centr a sociálně právní poradenství“

(POM) „Pokračovat v rozvoji H-POINTu, posílit služby a činnosti při oddlužení osob, zaměřit se na eliminaci předčasného ukončování školní docházky sociálně vyloučených žáků/mladých. Podpora dobrého soužití menšin a majority.“

(RYM) „podpora pracujících rodin, služby pro seniory,“

(LAB) „Rozvíjet spolkový a komunitní život v obcích včetně dobrovolnictví a posilovat aktivní začleňování občanů a podporovat jejich rovné příležitosti a aktivní účast“

(SEV) „MAS by měla mít na další období 30 mil. Po domluvě v území chceme řešit klíčový projekt a to "Virtuální komunitní centrum". Jedná se o poradenské služby v území s podporou poskytovatelů soc. služeb a obcí.“

(JES) „Vše záleží na míře podpory a způsobilosti opatření. Chtěli bychom se spíš zabývat příměstskými tábory, práci s dětmi a podporu podnikání, zaměstnanosti“

(LES) „MAS Český les má v plánu pokračovat v podpoře vzniku komunitních center, podpoře zaměstnanosti a sociálních služeb jako tomu bylo doposud.“

(BOH) „V současnosti připravujeme SCLLD 21+ a analyzujeme jednotlivé oblasti a jejich rozvojový potenciál. Jedná se zejména o úvahy k nové koncepci OPZ+ a k předpokládaným možnostem zapojení MAS do OPZ+, podpůrné intervence budou směřovat zejména do oblasti sociálního začleňování, zaměstnanosti a posilování rodinných vazeb. Bude se pravděpodobně jednat o zacílené aktivity na podporu předem identifikovaných osob žijících v daném území, které budou mít komunitní rozměr. Konkrétní aktivity v území ještě budou diskutovány.“

(UPA) „Chceme se zaměřit hlavně na podporu pokračování sociální práce na ohroženém území, na podporu mobilních sociálních služeb a nově vyzkoušet sdílené komunitní sociální služby.“

(PRA) „Připravujeme klíčový projekt MAS, který bude zaměřen na 5 oblastí: podpora mobilní hospicové služby (pokračování spolupráce), zajištění dětských klubů při základních školách v regionu, podpora komunitních center v regionu, sdílený sociální tým pro práci na obcích, pokračování provozování Konktatního místa pro seniory a Klubu pro seniory jako denního stacionáře.“

(FRY) „a) plánujeme zpracování programového rámce pro akční plán, zatím komunikujeme s partnery v území o prioritách (s ohledem na očekávané limitované prostředky). b) kancelář MAS zajišťuje management komunitního plánování sociálních služeb pro svazek obcí c) chceme obcím poskytovat podporu při zpracování žádostí o dotace v sociální oblasti, popř. podporu při managementu projektů, zejména v oblastech, které navazují na aktuálně realizované projekty (sociální bydlení, dluhové poradenství), rozšíření zvažujeme v oblasti domácího násilí“

(NAD) „Dále podporovat projekty dle potřeby území.“

13. Jak vnímáte o Vámi zprostředkované sociální projekty zájem ze strany obce/města a jak vzájemnou spolupráci hodnotíte obecně? (dlouhodobý potenciál projektu, krajská síť apod.)

(SOK) „Nerozumím dotazu - MAS žádné projekty nezprostředkovala, MAS vyhlášovala výzvy v oblastech, které umožnilo OPZ. Zájem byl spíše malý, především s ohledem na nevyhovující způsobilé aktivity, jejich omezení a vysokou administrativní náročnost.“

(POB) „Zájem obcí a měst je velmi individuální a záleží na vedení dané obce. Ovšem vnímáme posledních letech zvýšený zájem části obce o sociální služby a související aktivity. Bohužel obce nemají zájem podpořené projekty podporovat finančně po ukončení projektů. Obce jsou zvyklé podporovat sociální služby menšími částkami (řádově v tisících nebo desítkách tisíc korun ročně) a často se zajímají o konkrétní příjemce dané služby. Ani v budoucnu nevidíme možnost financovat tyto aktivity z rozpočtů obcí. Rozpočty obcí mohou pouze sloužit jako dofinancování. V oblasti podpory pečujících osob jsme doufali v jejich zařazení mezi cílovou skupinu zákona o sociálních službách a financování jejich podpory z národních dotací na sociální služby; k těmto změnám ovšem zatím nedošlo. V paliativní péči je překážka v zapojení do systému úhrad od zdravotních pojišťoven (nutnost určitého úvazku paliativního lékaře) a přetrvávající nemožnost hrazení některých aktivit na pomezí sociální a zdravotní služby. Pro menší organizace působící na regionální úrovni je tato podmínka nepřekonatelná (nedostatek lékařů s danou aprobací; komplikace i v oddělení aprobace léčby bolesti a paliativního lékařství). Námi podpořené projekty neměly charakter sociálních služeb dle zákona a proto není možné je zařadit do krajské sítě. Většina realizátorů projektů doufala v pokračující projekty v novém programovém období.“

(RUZ) „Obce tento typ projektů vítají a podporují - spíše chybí zdatní žadatelé, proto vítáme možnost deštníkového projektu“

(POM) „Je to těžké a velmi individuální. Vzájemná spolupráce se odvíjí od konkrétní angažovanosti a nadšení osob ve vedení obce/města. Obce mají mnohdy tendenci řešit sociální problematiku pouze jednostranně (např. pouze zaměstnání, bez vazby na oddlužení a bydlení). Otevřenost novým přístupům je malá, často s ohledem na historickou negativní zkušenost. Na sociálních projektech jsou ochotní se podílet, ale neberou je „za své“. Nevýhodou oproti investičním projektům je, že výsledky jsou viditelné, až při dlouhodobé práci. Výjimkou je vedení Hanušovic, se kterým je velmi dobrá spolupráce.“

(RYM) „Spolupráce na velmi dobré úrovni.“

(LAB) „ze strany obcí byl o podpořené projekty zájem a obce s žadateli spolupracovaly a území do projektů bylo zapojeno hlavně účastníky“

(SEV) „Je obec a obec. Máme zde super fungující obce v oblasti řešení sociální problematiky jako např. Krásná Lípa, Jiříkov a pak taky odmítače řešení (sociálku má řešit stát!) jako např. Varnsdorf. I kvůli rozdílnému přístupu chceme připravovaným projektem pokrýt celé území MAS a zapojit všechny obce, ukázat, jak řešit tuto problematiku do budoucna, po ukončení podpory.“

(JES) „Ze strany měst byly realizovány dva projekty na podporu zaměstnanosti a příměstských táborů. Obce o neinvestiční projekty jeví obecně malý zájem.“

(LES) „O zprostředkované projekty v sociální oblasti je celkem velký zájem ze strany obcí a měst. Z důvodu složité administrace a udržitelnosti projektů často v konečném důsledku jednotlivý potencionální žadatelé od zamýšleného projektu ustoupí.“

(BOH) „Ze strany jednotlivých obcí MAS máme výbornou vzájemnou spolupráci ve všech oblastech vč. sociální.“

(UPA) „Realizované projekty jsou v obcích a městech vítanou pomocí, spolupráce byla vždy bez problémů.“

(PRA) „Obce se teprve začínají o vzájemnou spolupráci zajímat, první vlaštkovkou byl projekt Komunitního plánování v regionu MAS Nad Prahou, který jsme realizovali v letech 2018 až 2019 a z jehož závěrů a akčního plánu čerpáme i v SCLLD pro p.o. 2021+.“

(FRY) „Neustále a trpělivě o potřebách sociální práce informujeme starosty obcí při jednáních svazku obcí i při individuálních jednáních, pozitivně vnímáme účast obcí při jednáních pracovních skupin v rámci běžících projektů. Téma je pro obce (vedení, zastupitelstva) náročné, naráží na rozšíření narativy o "nepřizpůsobivých", "můžou si za to sami" apod. Krajská síť - pokud máte na mysli Krajskou síť sociálních služeb, soustředí se v Libereckém kraji výhradně na financování služeb poskytovaných podle zákona 108, spolupracujeme, ale nedaří se nám prosadit širší pojetí sociální práce.“

(NAD) „Většinu investičních projektu máme stále v realizaci před ukončením, tzn. efekt zejména u investičních akcí se projeví až v čase po realizaci projektů v době udržitelnosti. Neinvestiční projekty často bojují s dlouhodobým potenciálem, protože v praxi poskytovatel sociální služby přesune své kapacity do rozšířené sítě kraje, tzn. kraj nehradí náklady na provoz sociální služby, ale jakmile projekt skončí, poskytovatel se ve většině případů snaží sociální službu vrátit zpět do základní sítě, aby ji mohl provozovat dál a kraj mu hradil její provoz. Pokud je se zařazením zpět do základní sítě problém, poskytovatel těžko shání peníze na provoz v takovém rozsahu jako při realizaci projektu.“

14. Jak vnímáte roli a vliv MAS na snižování sociálních problémů v území, můžou mít MAS determinující vliv na řešení sociální problematiky, či jejich role v této oblasti je spíše okrajová a podpůrná?

(SOK) „Roli MAS považuji spíše za podpůrnou - může být hybatelem, aktivizátorem, síťářem, konkrétní dopad na CS a stav v území pak mají ale aktéři v sociální oblasti.“

(POB) „S ohledem na omezený rozpočet je role MAS spíše podpůrná. MAS má potenciál pro propojování aktérů v sociální oblasti. A dále nové aktivity a služby se mohou prostřednictvím MAS vyzkoušet. Ale pro jejich rozšíření na větší území a delší trvání nám nezůstávají

prostředky. Naše MAS ovšem má nyní již solidní základnu členů či jinak spolupracujících organizací v sociální oblasti. Toto by bylo možno využít pro řešení sociálních problémů na místní úrovni - ovšem nedostatek prostředků je blokující. “

(RUZ) „MAS má díky znalosti prostředí potenciál řešit místní problémy, využít místních iniciativ a NNO k implementaci sociálních inovací atd. Její role je iniciační a podpůrná. Do realizace a do zejména do zajištění udržitelnosti se budou muset zapojit obce“

(POM) „Ano. Bez MAS by se v sociální inkluzi na Hanušovicku (Hanušovice, Staré Město, Kopřivná, Jindřichov či Branná) nic neuskutečnilo. Bez naší iniciativy by nebyl realizován žádný z projektu města a obcí. I poskytovatelé sociálních služeb se bez naší podpory báli podávat žádosti o dotaci z IROP a OPZ. “

(RYM) „Role podpůrná, může zajistit některé sdílené služby. “

(LAB) „MAS fungující na principech Leader pomáhá podpořenými projekty přes CLLD řešení sociální problematiky“

(SEV) „Kdybych si nemyslela, že MAS může řešit sociální problematiku, tak bych to nedělala. Ale myslím si, že role je podpůrná. Projekt/podpora musí být nastartován tak, že bude pokračovat sám i bez podpory MAS. Že představitelé obcí pochopí, že je nutné podporovat sociální služby a nastaví systém dofinancování. “

(JES) „Jejich role je spíše okrajová a podpůrná. “

(LES) „Roli MAS na snižování sociálních problémů v území vnímám spíše jakou okrajovou, podpůrnou. “

(BOH) „Role MAS při řešení sociální problematiky je spíše okrajová a podpůrná a nemůže mít významný vliv na snižování sociálních problémů v území. “

(UPA) „Roli MAS vnímáme v území jako velkou podporu hlavně pro neziskové organizace, které by bez výzev realizovaných MAS mohly jen těžko své projekty do území přinést. “

(PRA) „Domníváme se, že role MAS je v tomto spíše doplňující a podpůrná. “

(FRY) „V našem území (možná jde o specifický jev, protože jde o území mimořádně konzistentní a totožné s územím ORP a svazku obcí) je role MAS nezastupitelná - nepůsobí zde jiná organizace s působností v celém území, vnímaná jako neutrální, s potřebnou kapacitou a odborně schopná se sociální problematice věnovat. “

(NAD) „Záleží jak je daná MAS v oblasti aktivní. My jsme např. zapojeni nad rámec "našich povinností" do Komunitního plánu sociálních služeb pro ORP Most, jsme členy pracovních skupin s působností v okrese Most pro oblast kapacit sociálních služeb a prevence a snažíme se v této oblasti být aktivním subjektem. “

15. S jakými nejčastějšími problémy a překážkami se musíte potýkat v rámci tvorby a realizace projektů v sociální oblasti? (mimo finančních)

(SOK) „To je dotaz spíše na naše realizátory - již jsem zmínila: vysoká administrativní zátěž spolu s potřebou znalosti mnoha pravidel a načítání x stránkových dokumentů, v některých

případech poněkud nejasné výklady pravidel, ex post zpochybňování proběhlých aktivit a výdajů v rámci realizace projektů, nejednotnost výkladů a postupů na MPSV. “

(POB) „Získání podpory některých obcí (je to otázka otevřenosti vedení k této problematice). Zdánlivá konkurence některých poskytovatelů sociálních služeb (ovšem toto má zase vazbu na systém financování). Další překážky nevnímáme a cítím, že naše MAS má potenciál pro vznik projektů v sociální oblasti. “

(RUZ) „nepodařilo se nám iniciovat smysluplný, životaschopný a Krajem akceptovatelný projekt na rozvoj terénní sociální péče, v regionu nemáme mnoho organizací ,které by byly schopné projekty administrovat“

(POM) „Správná interpretace záměru a smysluplnosti projektu. Je zde velká životní zkušenost obyvatel, politiků a jiných aktérů, že sociální inkluze je marná snaha. Problém je i motivace cílových skupin pro dlouhodobou práci. Výsledky sociálních projektů jsou viditelné až po delší době a pokud projekty na sebe nenavazují, potvrzují zažitý stereotyp, že vydané úsilí neodpovídá dosaženým výsledkům. “

(RYM) „Administrativní náročnost pro žadatele. “

(LAB) „Podle žadatelů byla největší překážkou legislativní a administrativní náročnost. “

(SEV) „Nemáme problémy. Náš první projekt byl Tvorba komunitního plánu pro území. Byla navázána dlouhodobá spolupráce poskytovatelů a MAS. “

(JES) „Žadatelé se většinou potýkali se složitostí projektů - velká administrativa, složité hodnocení i malých projektů za 0,5 mil Kč. Vhodnější by byl šablony, např. na realizaci příměstských táborů. Někteří žadatelé, to raději vzdali. “

(LES) „Nejčastější problémy jsou v oblasti administrace projektů a získání všech potřebných příloh, nejasných pravidel a měnících se metodik a příloh. “

(BOH) „Na území MAS Bohumínska není MAS tvůrcem projektů v sociální oblasti, MAS pouze pomáhá žadatelům rozvinout jejich projektový záměr, pomoci jim, motivovat je a dovést je k realizaci prostřednictvím dotační podpory přes MAS. Vzhledem k maximální spolupráci mezi žadateli a MAS je většina problémů již ve fázi vzniku prokonzultována s ŘO a je hledáno vhodné řešení. “

(UPA) „Od žadatelů víme, že se potýkají hlavně s personálními problémy, tedy se zajištěním kvalitních zaměstnanců vzhledem k mzdovým limitům. “

(PRA) „Na straně samospráv s nezájmem, na straně úřadě s přílišnou byrokracií. “

(FRY) „a) Nedostatek poskytovatelů služeb, minimum služeb sídlí přímo v území, závislost poskytovatelů potřebných sociálních služeb na projektovém financování, b) Nedostatečné kapacity sociálních pracovníků městských úřadů pro sociální práci (pracovní náplně roztržité do malých částí úvazků na mnoho témat, převažuje OSPOD) a nulové kapacity menších obcí pro sociální práci c) Soustředění krajské úrovně na financování služeb dle zákona 108 s důrazem na prioritní zajištění vlastních organizací, zejména pobytových d) Obecné vnímání sociální práce jako nadstandardní a nevhodné podpory "sociálním případům", nedůvěra vůči strategickému a koncepčnímu uvažování ve víceletém horizontu “

(NAD) „Mimo finanční a běžné administrativní obtíže spojené s administrací projektů mne nic nenapadá. Možná prokazování potřeby dané sociální služby v dané oblasti. Už jsme narazili na tvrzení proti tvrzení a těžko jsme pak hledali skutečnou potřebnost při hodnocení projektů.“

16. Jakou konkrétní podporu byste uvítali jako MAS ze strany Agentury pro sociální začleňování?

(SOK) „Znalost území, personální stálost a až pak spolupráce, která vede k cíli.“

(POB) „předávání informací; podpora našeho člena (Spolek Tulipán), který se věnuje obyvatelům sociálně vyloučené lokality v Horní Suché. Zejména rady v oblasti předání zodpovědnosti za komunitní centrum klientům a samozřejmě získání zdrojů na provoz komunitního centra či vznik nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (velmi perspektivní)“

(RUZ) „s ASZ spolupracujeme (ještě ve spolupráci s“

(POM) „Neumím si nyní představit. Představení příkladů dobré praxe pro veřejnost. Možnost financování destigmatizačních aktivit. Změna způsobu myšlení veřejnosti o sociálně vyloučených, pomůže vyrovnání jejich příležitostí více, než jen podpora zaměřená na tuto CS. Pomoc ze zajištěním návaznosti již započatých a přínosných projektů.“

(RYM) „Větší participaci v území, návrhy konkrétních řešení problémů.“

(SEV) „Nevím. Tolik lidí se zde už vystřídalo, že neočekávám nic.“

(JES) „MAS nemá odborné kapacity pro práci s partnery v území a celkově cílovou skupinou. ASZ by mohla vytvářet prostředníka.“

(LES) „Větší osvětu o možné vzájemné spolupráci.“

(BOH) „V současnosti o podporu ze strany ASZ nemáme zájem.“

(UPA) „Vzhledem k tomu, že v novém programovém období budou MAS nositeli klíčového projektu na všechny zvolené aktivity, tak jakoukoliv pomoc při mapování potřeb, administraci.....“

(PRA) „Především metodickou podporu.“

(FRY) „Otevřená data a podporu při jejich interpretaci (vzorový příklad - indikátory sociálního vyloučení)“

(NAD) „Sdílení dat o potřebnosti jednotlivých sociálních služeb v daných oblastech“

17. Prostor pro Vaše další případné připomínky, náměty.

(SOK) „<http://mas-sokolovsko.eu/scld/opz/> - [detaily OPZ](http://mas-sokolovsko.eu/scld/vyzvy/op-zamestnanost/) <http://mas-sokolovsko.eu/scld/vyzvy/op-zamestnanost/> - [vyhlášené výzvy](http://mas-sokolovsko.eu/scld/uvod/) <http://mas-sokolovsko.eu/scld/uvod/> - dokument Strategie“

(RUZ) „doplňk předchozí věty: MAS Pomalší) na řešení problému sociálně vyloučených lokalit“

(SEV) „Ať se vám daří.“

(JES) „Často jsme se setkávali mezi určitou rivalitou až nevraživostí mezi některými žadateli, často se zaměřují na stejné cílové skupiny a nemohu se ubránit, že než pomoc cílovým skupinám se z toho stává byznys.“